

---

1 / 5

thêm chi tiết về phiên tòa và a rồi ?

Ph m Phan: Tòa án t nh Banteay Meanchey hôm th Năm tuyên án ph t đ i v i hai b cáo t ng là gi i ch c c p cao trong chính quy n vì mang t i nh n h i l và mua bán ma túy.

B cáo th nh t là ông Moek Dara, nguyên T ng th ký C c Phòng ch ng Ma túy Qu c gia, ông b k t án chung thân và ph i n p ti n ph t là 300.000 M kim.

Tòa cũng t ch thu hai lô đ t và s ti n l n đang n m trong tr ng m c ngân hàng c a đ ng s v i t ng giá tr là 87.000 M kim.

Moek Dara khét t ng t i đ a ph ng vì đ c coi là ông trùm ch đ o m t băng nhóm t i ph m hình s h tr cho ho t đ ng mua bán ma túy.

Ông Phann Vanrath, Phó Công t tòa án t nh Banteay Meanchey cho bi t thêm, b cáo Moek Dara còn t ch c đánh c p s ma túy b t ch thu đ c c t gi trong kho nhà n c. Moek Dara b b t h i tháng Giêng năm 2011, m t s ki n khi n cho công lu n và báo chí xôn xao.

Tr c khi đi vào con đ ng kinh doanh lo i hàng hóa nguy hi m cho xã h i nh ng nhanh chóng làm giàu này, thì Moek Dara đã n m trong hàng ngũ cao c p c a Đ ng Nhân dân Cam Bốt đ ng quy n, và y cũng t ng làm vi c nhi u năm t i B N i v , theo trích d n c a báo m ng Washington Post ngày 05/01/2012.

B cáo th hai là ông Chea Leng, nguyên Tr ng C quan Phòng ch ng Ma túy thu c B N i v . Chea Leng là đ ng l o, đ ng th i làm ph tá cho Moek Dara. Chea Leng b k t án tù chung thân và ph i n p ph t cho nhà n c s ti n 21.000 M kim.

K t i ph m th ba là Morn Doeun còn đang tr n thoát l i pháp lu t, tên này b k t án khi m đi n 25 năm tù giam và ph i đóng s ti n ph t là 34.000 M kim.

Theo lu t hi n hành, Moek Dara có th i gian m t tháng đ làm đ n kháng án. Viên lu t s c a đ ng s là Ray Bunthoeun cho r ng b n án quá nghiêm kh c. Ray Bunthoeun nói t i ph m Khmer Đ là Duch gi t đ n 16 ngàn ng i mà ch b có 19 năm tù giam, trong khi tòa b t giam Moek Dara ch đ a trên l i ch ng ch không có tài li u c th .

Riêng các t ch c nhân quy n đ a ph ng thì hoan nghênh, h coi đây là m t thông đ p h u ích g i đ n xã h i.

RFI : Th a anh, có s c u k t c a các gi i ch c nh v y thì t n n mua bán ma túy t i Cam Bốt khó th bài tr đ c?

Ph m Phan : T i đ o qu c Singapore, b t c ng i nào, b t c qu c t ch gì, khi b tìm th y trong mình c t gi u h n 15 gram heroine là s b k t t i treo c . S dĩ t tr ng mua bán ma túy ch a b bài tr đ t đ m t i x Chùa Tháp là vì c quan pháp lu t làm vi c không nghiêm, trong đó không th không nói đ n vi c nhúng tay làm ăn phi pháp c a k quy n th hay m t s gi i ch c trong chính quy n.

Có th k ra đây tr ng h p c a hai viên ch c nguyên là tr ng và phó c nh sát t nh Banteay Meanchey, đó là ông Hun Hean và ông Chheang Son, c hai đã b kêu án 4 năm tù h i tháng 11/2011 vì nh n t i n h i l h n 100.000 M kim c a b n t i ph m mua bán ma túy đã b b t gi . T nh Banteay Meanchey n m h ng Tây B c Phnom Penh và g n biên gi i Thái.

K n a không th b qua m t nhân v t mà nhi u ng i dân Phnom Penh bi t đ n vì giàu có và quan h thân c n c a ông ta v i các gi i ch c c p cao trong chính quy n, đó là doanh gia Teng Bunma, ng i Khmer g c Hoa.

Có th k ra đây hai c s trong h th ng kinh doanh c a tay tri u phú này, tr c h t là khách s n 5 sao mang tên Intercontinental, n m trên đ i l Mao Tr ch Đông. N i đây vào tháng 11/2002, khi t ch c H i ngh Th ng đ nh ASEAN, và Di n đàn Khu v c ASEAN (ARF), n c ch nh Cam Bốt đã dùng khách s n này đ ti p khách và khai di n h i ngh .

C s kinh doanh th nhì là nh t báo “Rasmei Kampuchea” (Ánh Sáng Kampuchea) có s phát hành 18.000 t m t ngày, đây là nh t báo l n nh t Phnom Penh và c Cam Bốt. T t nhiên đây không ph i là t báo đ i l p.

T nhi u năm nay, Teng Bunma b M t ch i c p visa vào đ t M vì đ ng s b nghi ng có

tên trong danh sách nhßng kß mua bán ma túy. Vào tháng 6/1998 cßnh sát Thái đã phát lßnh truy bßt Teng Bunma vì tßi lßa đßo.

Tßi Hßng Kông, cßnh sát cũng đß ra lßnh truy bßt Teng Bunma vì dùng gißy thông hành giß đß đăng ký xin lßp công ty “Thai Boon Roong”. Con trai cßa Teng Bunnma có phßn hùn vßi lßng Sary trong hoßt đßng kinh doanh casino qußc tßi huyßn Pailin, tßnh Battambang, nßi đßy phßn nhißu có các cßu binh Khmer Đß sinh sßng hay ßn nßu.

Trong bài vißt năm 1996 vßi tßa đß “Medellin on the Mekong” trên tußn báo (nay thành nguyßt san) Far Eastern Economic Review ß Hong Kong, nhà báo ngßi Mß, ông Nate Thayer mô tß Teng Bunma là nhßn vßt quan trßng trong hoßt đßng kinh doanh ma túy tßi Cam Bßt.

RFI : Bên cßnh đß, có lß còn có lý do Cam Bßt nßm bên cßnh “Khu tam giác vàng” và các đßng trung chuyßn ma túy ?

Phßm Phan : Đßa phßn xß Chùa Tháp nßm sát cßnh Thái và Lào, hai trong ba qußc gia thußc khu “Tam Giác Vàng”, nßi mà tß thßp niên 1920 cho đßn đßu thß kß 21 đß cß coi là vùng trßng thußc phißn bßt hßp pháp lßn nhßt ß Châu Á và cßa thß gißi. Dù ngày nay, khu vßc có tên “Trßng Lßi Lißm Vàng” bao gßm Afghanistan và Pakistan trß thành nßi cung cßp ma túy hàng đßu trên thß gißi, nhßng năm 2009, Mß lên tißng cßnh báo vß nguy cß hoßt đßng trß lßi cßa “Tam Giác Vàng”.

“Tam Giác Vàng” rßng 950.000 kilômét vuông bao gßm vùng rßng núi cßa ba qußc gia Đông Nam Á là Mißn Đßn, Lào và Thái Lan.

Thußc phißn đß cß trßng ß Đông Bßc Mißn Đßn, sau đß đß cß chuyßn vßn bßng ngßa, lßa đßn biên gißi Thái - Mißn, tßi đßy có các cß sß chß bißn thành heroine (bßch phißn) và rßi đß cß chuyßn chß đßn Bangkok và các tßnh Bßc Thái, sau cùng phân phßi ra thß trßng tiêu thß trên thß gißi, đß cß bißt là đßn Hoa Kß.

Trong quá khß, mßt bß phßn ngßi Thái gßc Hoa hoßc ngßi Mißn gßc Hoa tßi Bangkok đóng vai trò chính trong hoßt đßng kinh doanh này.

Vị trí Cam Bốt cũng quan trọng không kém trong hệ thống phân phối ngà m loßi đßc đßc này.

Ma túy từ Thái, hay Lào đến Cam Bốt không khó mßy vì tuyến đßng bß trên biên giới dài vßi rßng rßm khó kiểm soát, cßnh đó thì các trßm kiểm soát cũng không kiểm tra tßt đßi vì lính canh cũng thích xßi đồ la. Ma túy đến Cam Bốt, mßt là cung ßng cho kß tiêu thụ, hai là đßng chuyển đến phân phối tại Việt Nam hay có thể Việt Nam đi đến thị trường thị giới như Mß đß tiêu thụ.

RFI : Như vậy là nạn buôn lậu ma túy ở Cam Bốt cũng như hệ thống đến Việt Nam ?

Phám Phan : Các cơ quan truyßn thông của nhà nßc Việt Nam như ußn báo đßng tình trạng gia tăng đáng lo ngại và tß trạng buôn lậu ma túy ở Cam Bốt và Việt Nam.

Vß án mßi nhßt đißn ra ngày 30/12/2011, theo báo Pháp Luật online, tòa án ở Sài Gòn mß phiên xß hai bị cáo chính và 12 tßng phạm có can đß vào vißc “vßn chuyển – mua bán và tàng trữ trái phép” sß lßng ma túy từ Cam Bốt và Việt Nam trong 10 năm qua. Bßng nhóm này do Võ Anh Tuấn (40 tußi, tßc Tuấn “Nga”) và Nguyễn Xuân Dũng (37 tußi) cßm đßu. Kßt quß sau phiên xß, tòa quyßt đßnh 5 án tử hình.

Ngày 16/11/2011, Việt Nam, Lào, Cam Bốt mß phiên họp cấp bß trường thị 11 tại thị đô Vientiane của Lào đß lßng đßnh lßi công tác phòng chống ma túy xuyên quốc gia. Ba bên cam kết cß gßng hoàn thành mßc tiêu trong năm 2015 là xây đßng mßt ASEAN không có ma túy. So vßi tình hình thị cß trong xã hội, khi tß trạng buôn lậu và sß đßng ma túy cß gia tăng thì mßc tiêu năm 2015 eßng khó mà thị cß hißn đßc.

RFI : RFI Việt ngữ xin rßt cßm  n thông tin viên Phám Phan tại Phnom Penh.